

N:o 198.

Af herr **Kronlund m. fl.**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för fögderiförvaltningen.*

De motioner, som förra året aflämnades i Andra Kammaren i syfte af en indragning af kronofogdetjänsterna och som voro undertecknade af 26 medlemmar inom Andra Kammaren, den reservation som uti statsutskottet afgafs i samma syfte samt det beslut, som kammaren i anledning däraf fattade, vittnade tydligt om att det af Andra Kammaren vid tidigare tillfällen uttalade önskemålet om kronofogdeinstitutionens indragning ingalunda öfvergifvits utan tvärtom med ökad styrka vidhålles.

Rörande de skäl som tala för kronofogdetjänsternas indragning torde endast behöfva hänvisas till hvad i föregående års motioner anförts.

Man kunde med skäl hafva väntat, att Kungl. Maj:t i år sökt tillmötesgå Andra Kammarens önskan i detta afseende.

Långt ifrån att ens föranstalta en utredning i detta afseende i samband med frågans förnyade förberedande behandling, har chefen för civildepartementet begränsat det uppdrag, som lämnats tillkallade sakkunnige till att under förutsättning af kronofogdeinstitutionens bibehållande undersöka, i hvilken omfattning en reducering af kronofogdetjänsternas antal är möjlig. Denna undersökning, som icke ens på grund af dess begränsade omfattning kunnat lämna några konturer, huru en organisation af landsstatstjänsterna under förutsättning af kronofogdeinstitutionens indragning skulle te sig, bildar nu underlaget till Kungl. Maj:ts i år framlagda förslag angående lönereglering för fögderiförvaltningar. Enligt detta förslag skulle kronofogdetjänsterna, som f. n. uppgå till 118 och förra året af Kungl. Maj:t föreslogs till 108, för framtiden komma att uppgå till 84. Redan att en sådan fortgående reduktion af kronofogdetjänsterna kunnat af Kungl. Maj:t ifrågasättas tyder på att dessa tjänster icke äro af den omistliga betydelse som man velat tillägga dessa tjänster och inger förhoppning, att man vid en förnyad pröfning af frågan skall kunna ernå en fullständig afskrifning af kronofogdeinstitutionen.

Den nu ifrågasatta minskningen i kronofogdetjänsternas antal skulle enligt departementschefens uttalande möjliggöras därigenom att hela exekutionsväsendet i hufvudsak öfverflyttades på länsmännen under eget ansvar under det att kronofogdarnas redogörareställning skulle bibehållas.

I verkligheten har en öfverflyttning af exekutionsärendena redan till väsentlig grad ägt rum och departementschefen framhåller själf, att under 1907 länsmännen förrättat de flesta utmätningar å landet. Att länsmännen jämväl finge öfvertaga kronofogdens redogörarställning torde endast bidra till snabbhet i expeditionen och lättnad för allmänheten.

Åklagarekallet är jämväl i verkligheten öfverlämnadt till länsmännen; få äro nog de tillfällen kronofogdarna utföra detta kall.

Kronofogdarna äro vidare, såsom de sakkunniga framhållit, genom redan utfärdade författningar befriade från ovillkorlig befattning med kronoombudskap vid taxeringarna och syner å domäner.

Med den nu af Kungl. Maj:t föreslagna omorganisationen af fögderierna skulle enligt departementschefens uttalande kronofogdarna hädanefter få en hufvudsakligen öfvervakande ställning gentemot länsmännen.

Det torde väl dock få anses vara en för statsverket alltför dyrbar anordning att aflöna en tjänstemannakår af 84 kronofogdar för att öfvervaka och kontrollera 486 länsmän, d. v. s. en kronofogde för knappt hvar sjette länsman, och tillika i länsstyrelserna hafva en myndighet som i sin tur skall öfva kontroll på kontrollen. Det förefaller som om den af Kungl. Maj:t nu föreslagna organisationen af fögderiförvaltningen skulle kraftigare än förut peka på en onödig eller umbärlig mellanhand i kronofogdarna.

Såsom ett skäl mot indragning af kronofogdetjänsterna anför departementschefen i kungl. propositionen, att en öfverflyttning af kronofogdegöromålen på länsmännen skulle af dessa kräfva högre kompetensvillkor och till följd däraf medföra behof af högre löner.

När nu emellertid departementschefen föreslår öfverflyttning af exekutionsväsendet på länsmännen utan att ifrågasätta någon högre kompetens för dessa tjänster, skulle väl denna högre kompetens erfordras hufvudsakligen för handhafvandet af uppbörderna. Då den kommunala uppbörderna, som dock vida öfverstiger kronouppbörderna, verkställas af enkla landtmän, är det svårt att förstå, hvarför till kronouppbörderna skulle erfordras personer med högre bildning än länsmännen nu i allmänhet innehafva.

Då vi sålunda fortfarande hysa den förhoppning, att en indragning af kronofogdetjänsterna utan olägenhet för statsverket kan äga rum, då vi tillika hålla före, att en dylik indragning skulle medföra en välbehöflig förenkling i administrationen och ett bättre utnyttjande af arbetskrafterna inom landsstaten samt tillika en väsentlig besparing i utgifterna för

statsverket, kunna vi ej vara tillfredsställda med den nu framlagda kungl. propositionen i ärendet.

Vi vilja på samma gång ej förneka behovet af en löneroglering för fögderitjänstemännen, men anse att en definitiv reglering af lönerna ej bör ske förrän den af oss omordade fråga blifvit slutligen afgjord och att i afvaktan därpå en tillfällig löneförbättring i likhet med hvad som skedde föregående år måtte beviljas ifrågavarande tjänstemän.

På grund af hvad förut anförts våga vi härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville med afslag å Kungl. Maj:ts proposition n:o 37 i skrifvelse till Kungl. Maj:t an-hålla, att Kungl. Maj:t täcktes taga under förnyad om-pröfning, huruvida icke kronofogdetjänsterna må kunna indragas och kronofogdegöromålen öfverflyttas på andra landsstatstjänstemän, samt därefter för Riksdagen fram-lägga förslag i ämnet.

Stockholm den 20 februari 1909.

<i>G. Kronlund.</i>	<i>M. Sundström.</i>	<i>G. Jansson.</i>
<i>Smeds Lars Olsson.</i>	<i>A. Johanson.</i>	<i>J. G:son Crafoord.</i>
<i>J. G. Forsberg.</i>	<i>A. Magnusson.</i>	<i>Oscar Bogren.</i>

I motionens syfte instämma:

<i>E. F. Hellberg.</i>	<i>Linus Lundström.</i>	<i>Arvid Björk.</i>
<i>Olof Jonsson.</i>	<i>F. O. Mörtsell.</i>	<i>Jonas Jonsson i Hå.</i>
<i>Johan Ericsson.</i>	<i>Olof Olsson i See.</i>	<i>Adolf Janson.</i>
<i>B. P. Ersson.</i>	<i>Rikard Hagberg.</i>	<i>J. E. Cervin.</i>
<i>E. Åkerlund.</i>	<i>J. M. Juhlin.</i>	<i>Oscar Forsslöng.</i>
<i>Fr. Berglund.</i>	<i>N. Nilsson i Skärhus.</i>	<i>C. J. Öberg.</i>
<i>A. J. Hagström.</i>	<i>J. Bromée.</i>	<i>A. Thylander.</i>
<i>Janne Tynell.</i>	<i>Sven Linders.</i>	<i>Bernhard Eriksson.</i>
<i>Alfr. Lundgren.</i>	<i>Rob. Karlsson.</i>	<i>J. Lindgren.</i>
<i>P. E. Hedström.</i>	<i>Sixten J. Mogren.</i>	<i>G. Thavenius.</i>
<i>D. Persson i Tällberg.</i>		<i>Sam. Söderberg.</i>